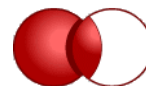

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 021-3, 028-2/05

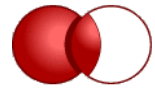
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2004. GODINE**

JAVNE USTANOVE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE KANTONA SARAJEVO

Sarajevo, novembar 2005. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
JAVNE USTANOVE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE
KANTONA SARAJEVO**

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Služba za zapošljavanje kantona Sarajevo na dan 31.12.2004. godine, iskazanu na stranicama od 1 - 15. Za ove finansijske izvještaje odgovoran je menadžment JU Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl.novine FBiH», br. 48/99) i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. S obzirom da nismo obavljali reviziju finansijskih izvještaja za 2003. godinu ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01.01.2004. godine u skladu sa revizijskim standardom 510.
4. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, utvrđeno je slijedeće:
 - Menadžment nije uspostavio adekvatan sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu planiranja, raspolaganja i korištenja sredstava,
 - Na Finansijski plan i Izmjene finansijskog plana za 2004. godinu nije pribavljena saglasnost nadležnog organa Kantona Sarajevo,
 - U knjigovodstvu nisu evidentirane obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u iznosu od 13,336.484 KM za period 01.01.2002. – 31.12.2004. godine, iako je izvršeno usaglašavanje istih sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo,
 - Manje iskazani rashod u iznosu od 5,698.320 KM za 2004. godinu, zbog neevidentiranja stvarnih obaveza za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, što je imalo uticaja na neosnovano uvećanje viška prihoda nad rashodima,

- Nije izvršen popis stalnih sredstava na dan 31.12.2004. godine, pa nije izvršeno ni usklađenje stvarnog stanja po popisu sa knjigovodstvenim stanjem, što je u suprotnosti sa Zakonom o računovodstvu,
 - U knjigovodstvu nije usaglašeno stanje sredstava i izvora sredstava za iznos od 6.838.051 KM, zbog čega je neosnovano iskazan višak prihoda nad rashodima za navedeni iznos,
 - Od strane organa rukovođenja neosnovano je izvršen prijem 11 novih radnika suprotno preporuci Vlade kantona Sarajevo i zaključku Upravnog odbora Službe, što je uticalo na povećanje troškova po osnovu plaća i naknada zaposlenih,
 - Upravljanje sredstvima je suprotno odredbama Statuta Službe, u dijelu koji se odnosi na: otvaranje transakcijskog računa, oročavanje sredstava i zaključivanje ugovora o komisionim poslovima za plasiranje kreditnih sredstava iz Programa mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u kantonu Sarajevo za 2004. godinu,
 - nije raspisan Javni konkurs za odabir izvođača Javnih radova iz Programa mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u kantonu Sarajevo za 2004. godinu, kao i nedovoljna finansijska kontrola trošenja sredstava kod poslodavaca koji su izvođači Javnih radova.
5. **Po našem mišljenju, zbog navoda datih u prethodnoj tački, finansijski izvještaji ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2004. godine Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

IZVJEŠTAJ

o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja JAVNE USTANOVE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE KANTONA SARAJEVO na dan 31.12.2004. godine

1. UVOD

Javna ustanova Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Služba) je osnovana Odlukom Skupštine kantona Sarajevo dana 10.05.2001. godine, a na osnovu Rješenja o ispunjavanju uslova za početak obavljanja djelatnosti Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, kojeg je donijelo Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

U skladu sa navedenom Odlukom utvrđeno je, da je Služba javna ustanova u svojstvu pravnog lica. Odlukom je regulisano: naziv i sjedište Službe, djelatnost, izvori finansiranja Službe, međusobna prava i obaveze osnivača i ustanove, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima, te organi upravljanja i rukovođenja Službom.

Djelatnosti Službe regulisane su Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statutom Službe u oblasti posredovanja u zapošljavanju, stručnom osposobljavanju i prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji, stvaranju uslova za zapošljavanje nezaposlenih radnika i radnika za čijim je radom prestala potreba, socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih radnika, te evidencija iz oblasti zapošljavanja i nezaposlenih.

Organizacija i sistematizacija poslova u Službi regulisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Sjedište Službe je u Sarajevu u ulici Đoke Mazalića br.3.

Na dan 31.12. 2004. godine Služba je imala 115 zaposlenih radnika.

2. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije je:

- Da se ispituju računi i finansijski izvještaji Službe, kako bi se steklo razumno uvjerenje da su isti u svim značajnim iznosima realno i objektivno predstavljeni, cjeloviti i valjani, da su sve radnje oko utroška javnog novca pravilno poduzete, dovršene, plaćene i registrovane, kao i usaglašene sa važećom regulativom,
- Ocjena računovodstvenog sistema, a posebno sistema internih kontrola, da li su interne kontrole prikladno postavljene, da li funkcionišu, te da li su sposobne za otkrivanje značajnog pogrešnoog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- Dati preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenja sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i efikasan rad interne kontrole.

3. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Provedenom revizijom izvršili smo ocjenu da li sistem internih kontrola pomaže zaštitu imovine i resursa i da li omogućava tačnost i cjelovitost računovodstvene evidencije i pouzdanost finansijskih izvještaja u Službi. Utvrdili smo da menadžment Službe nije uspostavio adekvantan sistem internih

kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa, u dijelu planiranja, raspolaganja, korištenja i evidentiranja finansijskih sredstava. Tu prije svega mislimo na:

- Finansijski plan i Izmjene Finansijskog plana za 2004. godinu, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa kantona Sarajevo,
- upravljanje i raspolaganje sredstvima bez odluke Upravnog odbora Službe kod: oročavanja sredstava na računima kod poslovnih banaka, otvaranja novog transakcijskog računa; zaključivanja ugovora sa poslovnom bankom o obavljanju komisionih poslova za kreditiranje poslodavaca iz Programa mjera za podsticanje i odražavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u kantonu Sarajevo za 2004. godinu, ustupanja stalnih sredstava na privremeno korištenje drugim pravnim osobama kod kojih su otuđena, a Služba nije poduzela zakonom utvrđene mjere u cilju naknade štete,
- popis imovine nije izvršen na dan 31.12.2004. godine u skladu sa zakonskim propisima, pa nije izvršeno usklađenje stvarnog stanja po popisu sa knjigovodstvenim stanjem,
- obaveze se ne evidentiraju u skladu sa propisima koji se odnose na budžet i budžetske korisnike, pa su rashodi manje iskazani uz istovremeno neosnovano iskazivanje viška prihoda nad rashodima,
- nije planirana upotreba neraspoređenog viška prihoda nad rashodima, iako je to zakonska obaveza,
- nije usaglašeno stanje sredstava i izvora sredstava u knjigovodstvenoj evidenciji,
- neusaglašenost Pravilnika o stvaranju uslova za zapošljavanje, stručnoj obuci i prekvalifikaciji, dokvalifikaciji i osposobljavanju nezaposlenih osoba i zaposlenika i Metodologije i kriterija za vrednovanje i selekciju programa koji će se sufinansirati iz sredstava za podsticanje zapošljavanja,
- ugovorima o izvođenju Javnih radova nisu precizirani način i rokovi plaćanja, kao i cijena ugovorenih usluga u skladu sa utvrđenim Programom Javnih radova,
- nije raspisan Javni konkurs za odabir izvođača Javnih radova iz Programa mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u kantonu Sarajevo za 2004. godinu, kao i nedovoljna finansijska kontrola trošenja sredstava kod poslodavca, koja su namjenjena za podsticaj zapošljavanja kroz navedeni Projekat,
- povrat kreditnih sredstava, koja su dospjela za naplatu u 2004. godinu nije izvršen u potpunosti, a istovremeno nisu poduzete zakonske mjere za neblagovremeno vraćanje kredita.

Preporuka:

Menadžment treba da uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka, kojih će se pridržavati svi uposleni, da se donesu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a sve u svrhu postizanja ciljeva na području efikasnog poslovanja, pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonskim propisima.

b) Upravljanje, rukovođenje i nadzor nad radom Službe

Organ upravljanja u Službi je Upravni odbor kojeg imenuje i razrješava Vlada Kantona. U nadležnosti Upravnog odbora je imenovanje direktora uz saglasnost osnivača.

Tokom revidirane godine Vlada kantona je razrješila dužnosti Upravni odbor Službe prije isteka mandata i imenovala novi, a povod za smjenu je neusvajanje Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo za 2002. godinu.

Imenovanjem novog Upravnog odbora poduzete su aktivnosti u cilju rješavanja nagomilanih problema i postizanja veće transparentnosti u radu Službe i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.

Zbog neuspješnosti rada Službe, Upravni odbor je, na sjednici odražanoj 28.12.2004. godine, razriješio direktora Službe, navodeći kao razlog neadekvatno planiranje viška prihoda nad rashodima, kršenje Finansijskog plana za 2004. godinu, netransparentnost u radu Službe, nepostupanje u skladu sa Odlukom Skupštine kantona o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za Kanton Sarajevo, kao i neprovođenje zaključaka i sugestija Vlade kantona i Upravnog odbora Službe da se ne vrši prijem novih zaposlenika.

Nakon razrješenja direktora, imenovan je VD direktor Službe iz reda uposlenika Službe do imenovanja direktora u skladu sa Statutom. Novi direktor je imenovan Odlukom Upravnog odbora Službe 11.04.2005. godine po proceduri utvrđenoj Zakonom o ustanovama i Statutom Službe uz saglasnost Vlade kantona Sarajevo.

Dana 26.05.2004. godine Vlada Kantona Sarajevo je imenovala predsjednika i članove Nadzornog odbora Službe, kao organ kontrole poslovanja u skladu sa Zakonom o javnim ustanovama. Nadzorni odbor je sačinio Izvještaj o radu Nadzornog odbora Službe za period 01.06. – 31.12.2004. godine, i izvjestio Upravni odbor, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i Vladu Kantona Sarajevo. U Izvještaju su konstatovane utvrđene nepravilnosti, kao i da su rezultati zapošljavanja koji su postignuti nezadovoljavajući.

Nadzorni Odbor je dao preporuke i kako bi se utvrđene nepravilnosti otklonile.

Iz navedenog je vidljiv dug vremenski interval u kojem je osnivač uspostavljao organe upravljanja, rukovođenja i nadzora nad radom Službe, što je imalo za posljedicu neefikasan rad i u 2004. godini.

c) Izrada i donošenje finansijskog plana

Upravni odbor Službe je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana za 2004. godinu sa uravnoteženim prihodima i rashodima u iznosu od 20,500.000 KM. Finansijski plan Službe je dostavljen Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo i resornom ministarstvu - Ministarstvo za rad i socijalnu politiku. Timu za reviziju nije prezentirana saglasnost Vlade kantona Sarajevo na Finansijski plan za 2004. godinu u skladu sa Zakonom o budžetu kantona Sarajevo.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da Vlada kantona Sarajevo, na sjednici održanoj 23.12.2004. godine, nije usvojila Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2004. godinu, ali je Zaključkom od 29.12.2004. godine dala saglasnost Upravnom odboru Službe za preusmjerenje sredstava sa svih ostalih podsticajnih mjera Aktivne politike zapošljavanja na podsticajnu mjeru kreditiranja programa za samozapošljavanje, odnosno programa za razvoj mikro i porodičnih preduzeća.

Dana 30.12.2004. godine Upravni odbor je donio Odluku o Izmjeni Finansijskog plana za 2004. godinu putem preraspodjele sredstava unutar pozicija Finansijskog plana i to na način da se ukupno planirani nivo prihoda i rashoda ne mijenja, s tim da se sa pozicija koje nisu ostvarene u nivou planiranih pokriju pozicije čije je ostvarenje veće od planiranih, a da se za svu ostalu razliku povećava plan na poziciji Aktivne politike zapošljavanja.

U 2004. godini Služba nije planirala upotrebu neraspoređenog viška prihoda nad rashodima, što nije u skladu sa Zakonom o Proračunima/Budžetima FBiH.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su sredstva Aktivne politike zapošljavanja planirana u ukupnom iznosu, iako su u ovim sredstvima sadržana bespovratna sredstva-tekući grantovi i dugoročni plasmani, koji se trebaju odvojeno planirati.

Preporuka:

- ***Finansijski plan kao i Izmjene Finansijskog plana donositi u skladu sa zakonskim propisima,***
- ***sredstva po osnovu Aktivne politike zapošljavanja planirati po svim kategorijama, podkategorijama i stavkama izdataka u skladu sa Zakonom o Budžetima/Proračunima FBiH,***
- ***prilikom donošenja Finansijskog plana, planirati upotrebu neraspoređenog viška prihoda nad rashodima.***

d) Izvršenje finansijskog plana

Prema prezentiranim finansijskim izvještajima od strane menadžmenta, ukupno ostvareni prihodi i primici iznose 22,065.334 KM, a ukupno ostvareni rashodi i izdaci 19,820.701 KM.

Upravni odbor nije usvojio Godišnji obračun za 2004. godinu. Isti je donio Zaključak u martu 2005.godine, da se odgodi usvajanje Godišnjeg obračuna Službe i Izvještaja o poslovanju Službe za 2004. godinu, do završetka revizorskog izvještaja o poslovanju Službe u 2003. i 2004. godini, zbog uočenih nedostataka u radu menadžmenta i otvorenih i neriješenih pitanja u skladu sa Zakonom o

računovodstvu, koja se odnose na uknjižavanje vrijednosti novonabavljene opreme, obračun amortizacije i dr.

Nadzorni odbor Službe je preporučio da se set finansijskih izvještaja o poslovanju Službe u 2004. godini preda u zakonom predviđenom roku nadležnim institucijama, a isti će se očitovati po Izvještaju o poslovanju Službe za 2004. godinu, nakon što se finansijski izvještaji revidiraju od strane ovlaštene revizorske kuće.

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda u 2004. godini

OPIS	Izmjena plana za 2004. godinu	Ostvareno za 2004. godinu	Index (3:2)	Struktura
1	2	3	4	5
PRIHODI I PRIMICI				
Prihodi od doprinosa	19,290.000	19,128.986	99,17	86,69
Neporezni (vlastiti) prihodi	1,210.000	2,572.096	212,56	11,66
Primljenje otplate datih zajmova	-	364.252	-	1,65
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	20,500.000	22,065.334	107,64	100,00
RASHODI I IZDACI				
A) Tekući rashodi	12,319.200	14,770.625	119,90	74,52
Plaće i naknade zaposlenim	2,437.500	2,473.889	101,49	12,48
Bruto plaće i naknade	1,933.500	1,942.327	100,46	9,80
Naknade troškova zaposlenih	504.000	531.562	105,47	2,68
Doprinosi poslodavca	281.500	680.318	241,68	3,43
Izdaci za materijal i usluge	849.200	861.211	101,41	4,35
Tekući grantovi:	8,751.000	10,755.207	122,90	54,26
-grantovi pojedincima	8,751.000	8,584.099	98,09	43,31
-grantovi neprofitnim organizacijama	-	5.400	-	0,03
-subvencije javnim preduzećima	-	22.669	-	0,11
-grantovi privatnim preduzećima	-	2,143.024	-	10,81
-grantovi finansijskim institucijama	-	15	-	-
B) Kapitalni izdaci	375.000	344.076	91,75	1,74
-nabavka opreme	375.000	344.076	91,75	1,74
C) Ostale isplate	7,805.800	4,706.000	60,29	23,74
Pozajmljivanje pojedincima i neprofitnim organizacijama	7,805.800 *)	4,706.000	60,29	23,74
UKUPNO RASHODI I IZDACI	20,500.000	19,820.701	96,69	100,00

*) u ovom iznosu sadržana su i bespovratna sredstva (tekući grantovi), koja su trebala biti planirana na tekućim grantovima Aktivne politike zapošljavanja

e) Prihodi

Prema finansijskim izvještajima ukupno ostvareni prihodi iznose 21,701.082 KM, što je u odnosu na Izmjene Finansijskog plana veće za 5,85%.

Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti su ostvareni u iznosu od 19,128.986 KM i odnosu na plan su manje ostvareni za 0,83%. Ova sredstva se uplaćuju prilikom isplata plaća, prema zakonski utvrđenim stopama. Sredstva od doprinosa se uplaćuju na depozitni račun Službe. Služba ne vrši kontrolu uplate doprinosa, jer istu provodi Porezna uprava u skladu sa Zakonom.

Neporezni prihodi su ostvareni u iznosu od 2,572.096 KM i u odnosu na plan su više ostvareni za 112,56%. U ostvarenim neporeznim prihodima su sadržani prihodi od kamata na deponovana sredstva, prihodi od kamata na dugoročne kredite za podsticaj zapošljavanja, prihodi od izdavanja radnih

dozvola strancima i osobama bez državljanstva i prihodi od obavljanja privremenih i povremenih poslova od strane nezaposlenih osoba evidentiranih kod Službe. Prihodi od obavljanja privremenih i povremenih poslova predstavljaju najveću stavku ostvarenih neporeznih prihoda i iznose 2,011.877 KM. U strukturi ovih prihoda iskazani su i prihodi ostvareni po osnovu angažovanja nezaposlenih osoba na izvođenju Javnih radova. Za realizaciju Javnih radova, a u cilju zapošljavanja nezaposlenih osoba na obavljanju privremenih i povremenih poslova, Služba je zaključivala Ugovore o poslovnoj saradnji sa poslodavcima, kojima je regulisano da će poslodavac platiti Službi u cijelosti usluge izvršene privremenim odnosno povremenim radom, a Služba će izvršiti isplatu naknade za rad izvršiocu privremenih i povremenih poslova u iznosu koji je ugovoren sa poslodavcem. Shodno navedenom Služba je ispostavljala fakture poslodavcima, na osnovu kojih je ostvarivala prihod. Po osnovu navedenih poslova Služba je prilikom isplate naknade za rad nezaposlenim osobama, kao i uplate poreza i doprinosa evidentirala u knjigovodstvu rashode, pa smatramo da ovo nije trebalo biti iskazano kao prihod, jer se radi o dogovorenom načinu rada koji nema osnova za fakturisanje i iskazivanje na poziciji prihoda.

Zbog nepostojanja adekvatnih evidencija, tim za reviziju ne može potvrditi da na ovakav način iskazani prihodi predstavljaju i stvarne prihode koje je iskazala Služba.

Imajući u vidu da privremeni i povremeni poslovi koje obavljaju nezaposlene osobe kod poslodavaca imaju karakter bespovratnih davanja i evidentiraju se na poziciji tekućih grantova, potrebno je ugovorom precizno regulisati prava i obaveze poslodavca i Službe.

Ukupno ostvareni prihodi Službe po osnovu naknade za izdavanje radnih dozvola strancima i osobama bez državljanstva u 2004. godini iznosili su 243.500 KM. Prema Zakonu o zapošljavanju stranaca regulisano je da Služba vodi propisane evidencije o nezaposlenim i zaposlenim strancima i strancima koji obavljaju privremene i povremene poslove u skladu sa propisima o radu. Prema navedenom Zakonu, Služba izdaje radnu dozvolu strancu na osnovu odobrenja Federalnog zavoda za zapošljavanje. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je visina naknade za izdavanje radne dozvole utvrđena Odlukom Upravnog odbora Službe iz 2002. godine i iznosi 250 KM po radnoj dozvoli. Nevedena naknada nije regulisana federalnim ni kantonalnim propisima.

Preporuka:

- *da se ugovori o poslovnoj saradnji za obavljanje privremenih i povremenih poslova, koji imaju karakter bespovratnih davanja, sačine na takav način da se izbjegne fakturisanje od strane Službe kao i evidentiranje prihoda u knjigovodstvu Službe, koji su ostvareni po osnovu izvođenja Javnih radova,*
- *pokrenuti aktivnosti zakonskog regulisanja pitanja naknade za izdavanje radnih dozvola strancima i osobama bez državljanstva, preko nadležnih institucija.*

f) Rashodi

Ukupno ostvareni rashodi i izdaci za 2004. godinu iznose 19,820.701 KM, što je u odnosu na Izmjene Finansijskog plana manje za 3,31% ili 679.299 KM.

Plaće i naknade zaposlenih - Služba je u 2004. godini utrošila sredstava za bruto plaće i naknade zaposlenih u iznosu od 2,473.889 KM i u odnosu na Finansijski plan veće su za 19,17%, a u odnosu na Izmjene Finansijskog plana veće su za 1,13%.

Ostvarene bruto plaće u 2004. godini su iznosile 1,942.327 KM, a neto 1,277.451 KM. Prosječna neto plaća ostvarena u Službi u 2004. godini je iznosila 933 KM.

U odnosu na prvobitno planirana sredstva za plaće i naknade došlo je do prekoračenja, jer je povećan broj zaposlenih u 2004. godini za koje nisu planirana sredstva. U 2004. godini zaposleno je 11 radnika. Prijem radnika u 2004. godini je izvršio direktor Službe, **koji nije ispoštovao preporuku Vlade kantona i Upravnog odbora Službe da se obustavi prijem novih radnika, posebno na netransparentan način, bez raspisivanja oglasa i konkursa u javnim glasilima.**

Naknade zaposlenim su ostvarene u iznosu od 531.562 KM i u odnosu na Izmjene plana više su ostvarene za 5,47%. Do prekoračenja je došlo jer se nisu planirala sredstva u iznosu od 30.000 KM, po

osnovu poreza na dodatna primanja za isplaćenu zimnicu u iznosu od 500 KM po zaposlenom. Jednokratna pomoć, koja je isplaćena u ukupnom iznosu od 85.500 KM u vidu zimnice, se ne može smatrati neophodnom za obavljanje poslova Službe.

Preporuka:

- **Obezbijediti poštivanje preporuka Vlade kantona Sarajevo i Upravnog odbora Službe, koje se odnose na prijem novih radnika,**
- **obezbijediti usaglašenost finansijskih transakcija sa zakonskim propisima, kao i pravilnost u trošenju javnog novca.**

Doprinosi poslodavca - Doprinosi poslodavca su ostvareni u iznosu od 680.318 KM što je u odnosu na plan više za 398.818 KM ili 242%. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se na doprinose poslodavca odnosi 215.991 KM, a iznos od 464.347 KM predstavljaju pogrešno evidentirani porezi na promet usluga, porez na dodatna primanja i porez za zaštitu od nesreća. Evidentiranje navedenih poreza na poziciji »doprinos poslodavca« nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH i Kontnim planom za budžetske korisnike.

Preporučujemo dosljednu primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH kao i Kontnog plana za budžetske korisnike.

Izdaci za materijal i usluge – U 2004. godini su ostvareni izdaci za materijal i usluge u iznosu od 861.210 KM i u odnosu na Izmjene plana ostvareni su više za 11.311 KM ili 1,33%. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su ovi izdaci više ostvareni u odnosu na Finansijski plan za 2004. godinu u iznosu od 296.717 KM. Izdaci su povećani naročito za tekuće održavanje poslovne zgrade u iznosu od 162.700 KM i tekuće održavanje opreme u iznosu od 67.072 KM, zbog preuzimanja poslovnih prostorija od Federalnog zavoda za zapošljavanje i ugovorenog mjesečnog iznosa za održavanje opreme, kako je navedeno u obrazloženju Izmjena Finansijskog plana, koje je dala Služba, te izdaci za rad komisija zbog povećanog broja stručnih komisija za realizaciju mjera Aktivne politike zapošljavanja i izdaci za stručno obrazovanje koji Finansijskim planom nisu bili planirani.

Tekući grantovi - U 2004. godini ukupno ostvareni tekući grantovi iznosili su 10,755.207 KM. Izmjenama Finansijskog plana planirano je izdvajanje za tekuće grantove u iznosu od 8,751.000 KM. U finansijskom izvještaju je iskazano prekoračenje plana u iznosu od 2,004.207 KM, jer su se tekući grantovi, koji se odnose na bespovratna davanja za zapošljavanje pripravnika sa VSS i VŠS i izvođenje Javnih radova, nepravilno planirali u ukupnom iznosu na poziciji dugoročnih plasmana, dok je ostvarenje iskazano pravilno na poziciji tekućih grantova.

Struktura tekućih grantova je slijedeća:

- novčane naknade nezaposlenih	4,570.055 KM
- novčana naknada po čl. 143. Zakona	6.852 KM
- doprinos za PIO nezaposlenih osoba (dokup staža)	241.804 KM
- doprinos za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba	2,200.000 KM
- isplate nezaposlenim osobama za privremene i povremene poslove	1,529.611 KM
- doprinos za PIO nezaposlenih osoba za obavljanje privremenih i povremenih poslova	35.576 KM
- subvencije privatnim preduzećima (projekat zapošljavanja pripravnika sa VSS i VŠS kod privrednih subjekata)	1,056.024 KM
- ostali grantovi – projekat javnih radova	1,087.000 KM
- subvencije javnim preduzećima	22.669 KM
- grantovi neprofitnim organizacijama	5.400 KM
- ostali grantovi pojedincima	214 KM

Novčane naknade nezaposlenih – Pravo na novčanu naknadu ima nezaposlena osoba, koja ispuni uslove u skladu sa Zakonom. Visina naknade utvrđena je od 30-40% prosječne plaće ostvarene u prethodnom tromjesečju na nivou kantona, a korištenje u periodu od 6-12 mjeseci u zavisnosti od

dužine radnog staža. Za ovu namjenu u 2004. godini je utrošeno sredstava u iznosu od 4,570.056 KM. U prezentiranom uzorku nismo utvrdili nepravilnosti kod ostvarivanja prava na novčanu naknadu nezaposlenih.

Penzijsko i invalidsko osiguranje - U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Služba vrši uplatu penzijskog i invalidskog osiguranja nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju tri godine do stjecanja uslova za starosnu penziju. Izdaci za ove namjene iznosili su u 2004. godini 241.804 KM.

Zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba – Da bi nezaposlene osobe mogle koristiti zdravstvenu zaštitu propisano je da se za njih uplaćuju doprinosi za zdravstveno osiguranje. Služba je za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba za 2004. godinu utrošila sredstava u iznosu od 2,200.000 KM, a Finansijskim planom je planirala 2,400.000 KM, što znači da je manje izdvojila sredstava za ovu namjenu u iznosu od 200.000 KM. Ova razlika predstavlja mjesečni akontativni iznos koji nije uplaćen Zavodima zdravstvenog osiguranja (na federalnom i kantonalnom nivou).

Osnov za izradu Finansijskog plana za 2004. godinu bio je navedeni mjesečni akontativni iznos, utvrđen Protokolom o akontativnom plaćanju doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje lica prijavljenih u Službi, koji je potpisan između Službe, Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona Sarajevo, Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice kantona Sarajevo i Ministarstva zdravstva kantona Sarajevo u 2002. godini. Navedenim Protokolom je bilo regulisano da će Služba na kraju godine izvršiti obračun uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje po Odluci o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za Kanton Sarajevo, a što Služba nije učinila. Prema navedenoj Odluci, Služba je trebala obračunati po nezaposlenoj osobi paušalni iznos od 20 KM mjesečno, što za 2004. godinu iznosi 7.898.320 KM. Iako je Služba raspolagala sredstvima, nije izvršila konačan obračun, niti je evidentirala u knjigovodstvu navedeni iznos kao stvarnu obavezu. Na ovaj način je manje obračunato i uplaćeno doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba za 2004. godinu u iznosu od 5.698.320 KM. Zbog navedenog rashodi su za 2004. godinu, manje iskazani za 5,698.320 KM, a uvećan višak prihoda nad rashodima za navedeni iznos. Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazane rashode.

Preporuka:

- *Evidentirati rashode u skladu sa zakonskim propisima u cilju fer i istinitog prikazivanja rezultata poslovanja Službe.*
- *Obračunavati doprinose za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u skladu sa važećim zakonskim propisima, u cilju obezbjeđenja zdravstvenog osiguranja, odnosno zdravstvene zaštite nezaposlenih osoba.*

Beneficije za zapošljavanje – U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba na nivou FBiH, Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u kantonu Sarajevo, kojim su regulisane mjere za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih. Vlada Kantona Sarajevo je na sjednici održanoj 29.06.2004. godine utvrdila Program mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih za 2004. godinu, prema zajedničkom prijedlogu Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, Ministarstva privrede i Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo. Za realizaciju navedenih mjera zadužena je Služba. Navedenim Programom mjera je predviđeno angažovanje sredstava Službe koja će biti usmjerena na 8 (osam) projekata, od kojih je u 2004. godini prioritet dat slijedećim projektima: kreditiranje programa za samozapošljavanje, odnosno programa za mikro i porodična preduzeća, finansiranje angažovanja pripravnika sa visokom i višom spremom kod privrednih subjekata i sufinansiranje Javnih radova.

Obzirom na period donošenja Programa mjera, dovodi se u pitanje realnost provođenja projekata, što upućuje na zaključak da bi se Program mjera trebao donositi na početku godine, zajedno sa Finansijskim planom.

Služba je u 2001. godini donijela Pravilnik o stvaranju uslova za zapošljavanje, stručnoj obuci i prekvalifikaciji, dokvalifikaciji i osposobljavanju nezaposlenih osoba i zaposlenika, a u 2003 godini Upravni odbor Službe je, prema zaključku Vlade kantona Sarajevo, donio Metodologiju i kriterije za vrednovanje i selekciju programa koji će se sufinansirati iz sredstava za podsticanje zapošljavanja. Prema navedenoj Metodologiji Upravni odbor Službe usvaja Pravilnik. Postojeći Pravilnik i Metodologija nisu usklađeni u dijelu visine kamate na odobrena kreditna sredstva za podsticaj zapošljavanja, dužine otplate kredita, te oslobađanja od povrata sredstava u visini od 10% za poslodavce koji uredno vraćaju kredite.

Preporuka:

- *Utvrditi procedure i rokove kod donošenja Programa mjera, iste uskladiti sa rokovima utvrđenim za donošenje Finansijskog plana.*
- *Uskladiti postojeći Pravilnik o stvaranju uslova za zapošljavanje, stručnoj obuci i prekvalifikaciji, dokvalifikaciji i osposobljavanju nezaposlenih osoba sa Metodologijom i kriterijima za vrednovanje i selekciju programa koji će se sufinansirati iz sredstava za podsticanje zapošljavanja, u cilju jedinstvene primjene općih akata Službe.*

Realizacija programa finansiranja angažovanja pripravnika sa visokom i višom spremom kod privrednih subjekata je provedena putem datih subvencija privatnim preduzećima u ukupnom iznosu od 1,056.024 KM, dok je za program sufinansiranja javnih radova izdvojeno sredstava u iznosu od 1,087.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju realizovanog **Projekta zapošljavanja pripravnika sa VSS i VŠS**, utvrdili smo slijedeće:

- U sastav Komisije za praćenje realizacije angažovanja pripravnika sa VSS i VŠS, nije imenovan nijedan uposlenik Službe za zapošljavanje u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u kantonu Sarajevo (Odluka br.08-34-290/04),
- Programom finansiranja angažovanja pripravnika sa VSS i VŠS spremom je predviđeno zapošljavanje pripravnika kod privrednih preduzeća, ali je Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo odobreno da se ovim Programom obuhvati zapošljavanje pripravnika u MUP-u Kantona Sarajevo i Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo,
- Služba je sa Ministarstvom unutrašnjih poslova kantona Sarajevo zaključila Ugovor o radnom angažovanju diplomiranih kriminalista u MUP-u Kantona Sarajevo u svojstvu pripravnika. Prema navedenom ugovoru Služba je doznacila sredstva kojima se obezbjeđuju bruto plaće i naknade pripranicima (topli obrok, naknada za prevoz, regres) i sredstva za pohađanje policijske obuke u iznosu od 2.070 KM po angažovanom licu. Zaključivanje navedenih ugovora nije u skladu sa utvrđenim Programom mjera za 2004. godinu.
- Sa ostalim pravnim subjektima Služba je zaključila ugovore kojima je regulisano doznacavanje novčane naknade pripranicima u neto iznosu 600 KM za VSS i 500 KM za VŠS, kao i sredstva za osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti.
- Komisija za praćenje realizacije angažiranja pripravnika sa VSS i VŠS je vršila praćenje realizacije angažovanih pripravnika sa VSS i VŠS i utvrdila da su sredstva namjenjena za isplate novčanih naknada za angažirane pripravnike kod MUP-a kantona Sarajevo trostruko veća od iznosa koji se isplaćuju za angažman pripravnika kod privrednih subjekata. Procjenjujući svrhu Projekta zapošljavanja pripravnika sa VSS i VŠS spremom, Komisija je zaključila da nije opravdano sredstva namjenjena osposobljavanju mladih visokostručnih kadrova za samostalan radni odnos, nejednako plasirati, tim prije što bi ravnopravnijim rasporedom ovih sredstava kroz Projekat bilo moguće angažiranje još najmanje 100 nezaposlenih mladih osoba u svojstvu pripravnika.
- Izvještajem Komisije navedeno je da je Programom zapošljavanja pripravnika sa VSS i VŠS planirano da se zaposli 400 pripravnika sa VSS i VŠS, a angažovano je 382 pripravnika sa evidencije Službe i to 306 sa VSS i 76 sa VŠS.

Uvidom u dokumentaciju provođenja **Programa Javnih radova** konstatovali smo slijedeće:

- U skladu sa Programom mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanja strukture zaposlenih u Kantonu Sarajevo za 2004. godinu, Služba je sačinila i predložila

- Akcioni plan organizacije i realizacije programa Javnih radova u 2004. godini na području kantona Sarajevo, koji je prihvatila Vlada Kantona Sarajevo.
- Za realizaciju projekta Javnih radova nije bio raspisan javni konkurs, već je Akcionim planom određeno koje će firme izvoditi Javne radove, pa smatramo da odabir preduzeća nije izvršen na transparentan način.
 - Akcionim planom organizacije i realizacije programa Javnih radova u 2004. godini na području kantona Sarajevo utvrđeni su kriteriji angažovanja nezaposlenih osoba kao i struktura sredstava koja će biti utrošena, koja u procentu od najmanje 50% trebaju biti usmjerena na plaće angažovanih radnika na period od dva mjeseca, a ostalo na materijalne i druge troškove. Služba je zaključila ugovore sa 4 javna komunalna preduzeća: »Park«, »Sarajevošume«, »Pokop« i »Rad«.
 - Ugovorom nije precizno regulisan predmet ugovora, način, rok plaćanja i cijena ugovorenih poslova, obzirom da su uplate vršene avansno, a ne po stvarno izvršenim radovima, što nije dalo mogućnost praćenja realizacije kako izvedenih poslova, tako i doznačenih i utrošenih sredstava, što je bila obaveza Službe u skladu sa utvrđenim Programom Javnih radova,
 - Komisija za ocjenu zahtjeva poslodavaca koji se odnose na Program zapošljavanja putem javnih radova je pratila realizaciju projekta izražavajući sumnju u finansijske pokazatelje dostavljenih izvještaja od strane preduzeća koja su izvodila Javne radove, pa je predložila da se Komisija pojača sa još jednim članom i to finansijskim stručnjakom,
 - Prema izvještaju Komisije utvrđeno je da su Javna preduzeća »Pokop« i »Rad« više utrošili na materijalne i druge troškove nego što je predviđeno Akcionim planom, kao i da je ovim projektom do kraja 2004. godine bilo angažovano 432 osobe od ukupno predviđenih 500, uz napomenu da broj angažovanih nije konačan jer će se radovi obavljati i u narednom mjesecu. U Izvještaju je navedeno da se kriterij dužine čekanja na posao nije u potpunosti primjenjivao, jer su angažovane 82 osobe koje su se prijavile svega mjesec dana prije početka izvođenja radova, što je suprotno utvrđenim kriterijima iz Programa mjera. Navedeno ukazuje da se od strane Službe nije obezbijedio adekvatan nadzor i kontrola nad spiskovima osoba koje su upućene i angažovane za izvođenje Javnih radova, a sve prema utvrđenom Programu mjera za 2004. godinu.
 - U izdacima za isplatu naknada nezaposlenim osobama angažovanim na privremenim i povremenim poslovima u iznosu od 1,529.611 KM sadržani su i izdaci za isplate nezaposlenim osobama koje su bile angažovane na izvođenju Javnih radova, tako da se iskazani izdaci koji se odnose na Javne radove ne mogu potvrditi,

Preporuke:

- *da se obezbijedi zapošljavanje pripravnika pod jednakim uslovima, kako se ne bi narušio princip ravnopravnog učesća svih nezaposlenih osoba utvrđen u Programu mjera za podsticanje zapošljavanja,*
- *u cilju transparentnog provođenja projekta izvođenja Javnih radova, neophodno je raspisati javni oglas, kako bi se omogućilo učestvovanje svih zainteresovanih pod jednakim uslovima,*
- *obezbijediti potpunu finansijsku kontrolu utrošenih sredstava preduzeća koja su odabrana za izvođenje Javnih radova,*
- *da se ugovorima o poslovnoj saradnji, koji se zaključuju sa izvođačem javnih radova, preciziraju predmet ugovora, način, rokovi plaćanja i cijena ugovorenih poslova,*
- *obezbijediti veću kontrolu spiskova osoba upućenih na rad i isplate naknada nezaposlenim osobama koje su obavljale privremene i povremene poslove,*
- *da se od strane nadležnih organa, po utvrđenim nepravilnostima, koje se odnose na Projekat zapošljavanja pripravnika sa VSS i VŠS i Projekat Javnih radova poduzmu adekvatne mjere.*

g) Dugoročni plasmani

U finansijskom izvještaju je iskazana neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana u iznosu od 6,003.110 KM. U okviru dugoročnih plasmana vode se odobrena kreditna sredstva poslodavcima na osnovu zaključka Vlade kantona i Odluka Upravnog odbora Službe. U 2004. godini Služba je odobrila

sredstva za podsticaj zapošljavanja na kreditnoj osnovi u iznosu od 5,368.000 KM u okviru aktivne politike zapošljavanja. Od ovog iznosa u 2004. godini je plasirano 4,706.000 KM, uključujući i odobrena sredstva iz 2003. godine u iznosu od 2,853.000 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je Programom mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u Kantonu Sarajevo za 2004. godinu, navedeno da će se kreditiranje, kao podsticajna mjera zapošljavanja, provoditi do 30.06.2004. godine, odnosno do iznosa 2,000.000 KM. Iz dokumentacije se vidi da je odobravanje kredita nastavljeno do kraja 2004. godine i iznad navedenog iznosa. Pravilnikom i Metodologijom i kriterijima za vrednovanje i selekciju programa nije određen maksimalan iznos sredstava koji se može odobriti, jer isti zavisi od vrijednosti projekta za koji se obezbjeđuju sredstva, kao i od broja osoba koje će ovim programom biti zaposlene. Uvidom u odobrena kreditna sredstva utvrdili smo da se raspon datih kredita kreće od 10.000 KM do 2,000.000 KM što zavisi od broja zaposlenih osoba iz datih kredita. Istovremeno smo utvrdili da su i prosječno angažovana sredstva po zaposlenom različita od ugovora do ugovora i kreću se od 10.000 KM do 52.400 KM, što zavisi od djelatnosti koju poslodavac obavlja.

Nadzorni odbor je zauzeo stav da se ograniči iznos kredita na 500.000 KM, imajući u vidu da se finansiranje kredita vrši iz prikupljenih doprinosa i da se ne posvećuje dužna pažnja praćenju efekata korištenja odobrenih kreditnih sredstava, kao i otplate kredita.

Iz Izvještaja Komisije za realizaciju kredita, se vidi da je na osnovu podataka plasiranih kredita u 2004. godini u iznosu od 4,706.000 KM, trebalo biti zaposleno 180 osoba sa evidencije Službe, a zaposlene su 134 osobe.

U 2004. godini Služba je naplatila sredstava po osnovu datih kredita u iznosu od 364.252 KM, od čega se na kredite plasirane u 2004. godini odnosi 20.524 KM, a ostali iznos je naplata kredita plasiranih u ranijim godinama. Krediti koji su doznačeni u 2004. godini, dospijevaju za naplatu u 2005. godini zbog grejs perioda.

Preporuka:

- *regulisati preciznije utvrđivanje uslova dobijanja kreditnih sredstava, otplate kredita, povrat sredstava i poduzimanja zakonskih mjera za neblagovremeno vraćanje kredita, kao i način evidentiranja istih.*

h) Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina

Poslovanje Službe u 2004. godini se obavljalo preko depozitnog računa otvorenog kod Raiffeisen banke i šest transakcijskih računa otvorenih kod poslovnih banaka. Stanje novčanih sredstava je značajno i na dan 31.12.2004. godine iznosilo je 15,244.388 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je sljedeće:

- Na osnovu Odluke direktora Službe zaključen je u 2004. godini, ugovor o oročavanju značajnih sredstava kod UPI banke u iznosu od 4,000.000 KM i izvršen prenos sredstava sa računa otvorenog kod Raiffeisen banke na račun UPI banke. Ugovor o oročavanju je zaključen na period od 13 mjeseci uz kamatnu stopu od 4% na oročena sredstva. U 2004. godini raskinut je ugovor o oročavanju i vraćen je depozit. Timu za reviziju nije predočena Odluka Upravnog odbora o oročavanju i prenosu sredstava na UPI banku, jer je prema Statutu Službe Upravni odbor ovlašten da upravlja i odlučuje o korištenju sredstava.

- U 2004. godini direktor Službe je zaključio ugovor o otvaranju transakcijskog računa kod Nove banke d.d. Bijeljina. Nakon otvaranja računa direktor je dao nalog da se sredstva u iznosu od 3,200.000 KM prenesu sa Raiffeisen banke na Novu banku, bez odluke Upravnog odbora, čime je prekršena odredba Statuta o upravljanju i odlučivanju o korištenju sredstava. Direktor Službe je donio Odluku da se sredstva u iznosu od 4,000.000 KM na računu Nove banke d.d. Bijeljina, oroče na period od 6 mjeseci uz kamatnu stopu od 4,5% godišnje bez odluke Upravnog odbora. U novembru 2004. godine Upravni odbor je naložio da se preostala sredstva na računu kod ove banke vrata na račun sa kojeg je izvršen i prenos, što je i učinjeno.

- Ugovor sa Novom bankom je zaključen s ciljem obavljanja komisionih poslova u vezi kreditiranja poslodavaca za podsticaj zapošljavanja iako su, u skladu sa Programom mjera za 2004. godinu, već bile

određene tri poslovne banke koje će obavljati komisione poslove realizacije odobrenih kreditnih sredstava za podsticaj zapošljavanja.

- Direktor Službe je zaključio ugovor sa Novom bankom d.d. Sarajevo o obavljanju komisionih poslova kreditiranja poslodavaca za podsticaj zapošljavanja suprotno Uredbi o nabavkama roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

Preporučuje se da se upravljanje i korištenje sredstava provodi u skladu sa Statutom Službe, a otvaranje računa i zaključivanje ugovora sa poslovnim bankama da se vrši u skladu sa Zakonomo javnim nabavkama.

i) Stalna sredstva Službe

U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2004. godine vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu 5.639.399 KM Popis stalnih sredstava nije urađen na dan 31.12.2004. godine. Odlukom o redovnom godišnjem popisu sredstava i obaveza br.01-08-05-3952/04 od 03.12.2004. godine imenovana je Komisija za popis stalnih sredstava. Obavljenom revizijom utvrđeno je slijedeće:

- Neusaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja na dan 31.12.2004. godine;

Centralna popisna komisija upoznala je Nadzorni odbor sa problemima izrade Izvještaja o popisu. Nadzorni odbor je Zaključkom broj: 01/08-09-1484/05 od 18.04.2005. godine konstatovao da se ne može očitovati po navedenom Izvještaju, obzirom da isti nije završen, s napomenom da je neophodno izvršiti provjeru nabavnih vrijednosti pojedinih sredstava.

Uvidom u dokumentaciju, vezanu za popis, utvrdili smo dosta propusta, zbog neevidentiranja i praćenja imovine u skladu sa propisima: nisu urađene sve potrebne pripreme radnje, sva stalna sredstva nisu označena inventurnim brojevima, vođenje na evidenciji sredstva, koja su data drugim pravnim licima na korištenje kod kojih su otuđena, neevidentiranje novonabavljene računarske opreme u Knjigu stalnih sredstava. Upravni odbor nije usvojio Izvještaj o popisu na dan 31.12. 2004. godine.

- Neiskazivanje nabavne vrijednosti novonabavljene opreme;

Nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazana u finansijskim izvještajima iznosi 11,921.024 KM, a nabavna vrijednost iskazana u knjizi osnovnih sredstava iznosi 11,476.228 KM. Prema službenoj zabilješci broj:01/02-14-779/05 od 28.02.2005. godine ovo neslaganje sa knjigovodstvenom evidencijom, u iznosu od 444.796 KM, proizilazi iz neevidentiranja novonabavljene računarske opreme u toku 2004. godine u Knjigu osnovnih sredstava.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju i prezentirane fakture vezane za nabavku, revizorski tim je utvrdio da je vrijednost novonabavljene računarske opreme u toku 2004. godine iznosila je 459.868 KM. Na fakturi br.1219/03 naznačeno je da se iznos za plaćanje umanjuje za 16.000 KM, a odnosi se na kompenzaciju stare računarske opreme, a neosnovano je vrijednost novonabavljene opreme umanjena za isti iznos. Faktura br. 506/04 od 24.05.2004. godine u iznosu od 1.050 KM, dva puta je plaćena i neosnovano je vrijednost novonabavljene opreme uvećana za isti iznos. Revizorskom timu nisu predloženi razlozi za gore pomenute radnje. Također, konstatovali smo da se stara računarska oprema kao kompenzacija dijela nabavke opreme nalazi na knjigovodstvenoj evidenciji.

Ističemo da uz plaćene fakture nedostaje prateća knjigovodstvena dokumentacija – narudžbenice, otpremnice, pojedinačna zaduženja – reversi, razduženja stare opreme kao dio novonabavljene opreme plaćene kompenzacijom. Za pomenutu opremu nije izvršen ni obračun amortizacije.

- Nepravilnosti kod ustupanja sredstava drugim pravnim licima;

Uvidom u dokumentaciju, a vezano za davanje na privremeno korištenje službenog vozila VW Passat, revizorski tim je konstatovao da je donesena Odluka 11.02.2004. godine, od strane direktora Službe, o davanju vozila na privremeno korištenje na period od 3 mjeseca. Nakon toga zaključen je Sporazum

11.05.2004. godine između Agencije za rad i zapošljavanje BiH i Službe. Sporazum o privremenom korištenju vozila do kraja decembra 2004. godine, je potpisan od strane direktora Službe, bez Odluke Upravnog odbora, što je u suprotnosti sa odredbama Statuta Službe. Vozilo dato na korištenje je otuđeno, što je i potvrđeno od strane MUP-a. Služba je podnijela Krivičnu prijavu protiv NN MUP-u Kantona Sarajevo. Dopisom br.01/01-14-4219/04 od 22.12.2004. godine Služba je podnijela zahtjev za naknadu štete od Agencije za rad i zapošljavanje BiH u visini knjigovodstvene vrijednosti ukradenog vozila od 13.512,12 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se ukradeno vozilo sa stanjem na dan 31.12.2004. godine nalazi na evidenciji opreme u upotrebi sa sadašnjom vrijednosti u iznosu od 6.118,62 KM.

Reversima od 02.03.2004. godine, 10.03.2004. i 11.03.2004. godine data je računaraska oprema na korištenje preduzeću »Interneon« d.d.Sarajevo. Oprema je data na korištenje bez Odluke Upravnog odbora. U poslovnim prostorijama »Interneona« d.d. Sarajevo desila se provalna krađa, što je potvrđeno od strane MUP-a Kantona Sarajevo. »Interneon« d.d. Sarajevo je podnio krivičnu prijavu MUP-u Kantona Sarajevo. Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da je Služba podnijela zahtjev za naknadu štete od »Interneon« d.d. Sarajevo. Oprema, za koju su navedeni inventurni brojevi na pomenutim reversima nalazi se na evidenciji opreme u upotrebi na dan 31.12.2004. godine. Revizorski tim nije se mogao, na osnovu prezentirane dokumentacije, uvjeriti da li je sva oprema data na revers i otuđena.

Obaveza menadžementa je da uvede potpunu zaštitu imovine od svih gubitaka, što nije urađeno, a to potvrđuju i gore pomenute nepravilnosti. Imajući u vidu navedene propuste, revizorski tim ne može potvrditi knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava.

Preporuka:

- *da se poduzmu sve potrebne aktivnosti radi uvođenja kontrole nad cjelokupnom imovinom u skladu sa propisima i korištenje iste samo za potrebe obavljanja vlastite djelatnosti.*
- *da se utvrdi stvarno i knjigovodstveno stanje sredstava i da se izvrši obračun amortizacije za novonabavljenu opremu.*

j) Nabavka sredstava

Služba je za potrebe nabavke kancelarijskog materijala, održavanja postojeće računarske opreme, nabavke fotokopir aparata i faks aparata i nabavke uredske opreme, raspisivala javne pozive u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

Istovremeno smo utvrdili:

- da nedostaje Odluka o nabavci računarske opreme;
- vrijednost Aneksa Ugovora o kupovini računarske opreme iznosi 64% od ugovorenog iznosa, što je u suprotnosti sa Uredbom o nabavkama roba, vršenju usluga i ustupanju radova;
- nije raspisan javni poziv za nabavku roba za potrebe bifea;
- nabavka kamere i mobitela nije vršena u skladu sa Uredbom. Za ovu nabavku revizorskom timu je predočena faktura, bez popratne knjigovodstvene dokumentacije (nije prezentirana odluka o nabavci, narudžbenica, niti otpremnica).

Preporuka:

Imajući u vidu da se kod nabavke nije u svim slučajevima postupalo u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, ubuduće se Služba treba u potpunosti pridržava Zakona o javnim nabavkama.

k) Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Na poziciji kratkoročnih obaveza i razgraničenja iskazana su samo kratkoročna razgraničenja u iznosu od 764.228 KM. Obavljenom revizijom utvrdili smo da su u knjigovodstvu Službe evidentirane samo plaćene obaveze, a ne i nastale obaveze, što smo utvrdili iz Zapisnika zajedničke komisije Službe i Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona Sarajevo o utvrđivanju duga za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenih lica za period od 01.01.2002. godine do 31.12.2004. godine, kojim su uvrđene obaveze u iznosu od 13,336.484 KM, koje nisu evidentirane u knjigovodstvu Službe. Protokolom potpisanim između Službe i Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona Sarajevo regulisan je način izmirenja duga i to 5,000.000 KM najkasnije do 15.01.2005. godine (iznos uplaćen u februaru 2005. godine), a preostali iznos duga u iznosu od 8,336.484 KM u tri godišnje rate i to u periodu od 2005. godine do 2007. godine.

Zbog navedenog, revizorski tim ne može potvrditi iskazane obaveze.

Preporuka:

Evidentirati obaveze u obračunskom periodu u kojem su i nastale, saglasno zakonskim propisima koji se odnose na budžet i budžetske korisnike.

l) Izvori sredstava

Na dan 31.12.2004. godine, Služba je u finansijskom izvještaju iskazala izvore sredstava u iznosu od 26,122.777 KM.

Na poziciji izvora sredstava u finansijskom izvještaju na dan 31.12.2004. godinu Služba je iskazala iznos od 26,122.777 KM. U strukturi izvora sredstava na izvore stalnih sredstava se odnosi 4,804.458 KM, a na neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 21,318.319 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je stanje sredstava iskazano više za 6,838.051 KM od izvora sredstava. Neslaganje sredstava i izvora sredstava nastalo je zbog:

- neevidentiranja dugoročnih kredita za podsticaj zapošljavanja u iznosu od 6,003.110 KM, na teret izvora sredstava iako su sredstva za ove namjene predviđena u Finansijskom planu,
- knjiženja naloga iz 2004. godine kojim su umanjeni izvori sredstava, a uvećan višak prihoda nad rashodima za 834.941 KM, što nije dokumentovano valjanom knjigovodstvenom ispravom, te se ne može potvrditi.

Preporuka:

Izvršiti uknjiženje dugoročnog plasmana u izvorima sredstava i ispitati nalog za knjiženje, kojim je izvršeno umanjeno izvora sredstava i uvećanje viška prihoda nad rashodima, u cilju istinitog iskazivanja viška prihoda nad rashodima.

5. RAČUNOVODSTVO

Služba iskazuje poslovne događaje po Kontnom planu za budžetske korisnike. Revizijom računovodstvenog sistema utvrdili smo da isti nije dobro postavljen i da ne pruža podatke za izradu potrebnih informacija i donošenja odluka. Utvrdili smo dosta propusta koje Služba mora otkloniti. To se prije svega odnosi na uređenje sistema vođenja knjigovodstvenih evidencija i izvještavanja.

Služba nije donijela računovodstvene politike i nema pisanih procedura kojima bi se jasno definisali načini kretanja i kompletiranja knjigovodstvene dokumentacije, kao i njihovog evidentiranja, a sve u cilju uspostavljanja kvalitetne kontrole koja bi obezbjedila veću pouzdanost računovodstvenih informacija.

Knjigovodstvo nije evidentiralo u potpunosti nastale obaveze, nego samo one obaveze koje su izmirene što nije u skladu sa računovodstvenim propisima za budžet i budžetske korisnike, što je dovelo do nevjerodostojnosti iskazivanja podataka i utvrđivanja poslovnog rezultata.

U knjigovodstvu Službe nisu evidentirana kratkoročna potraživanja po osnovu prispjelih anuiteta po datim dugoročnim kreditima za podsticaj zapošljavanja, radi kontrole i praćenja povrata datih sredstava,

Knjigovodstvo ne evidentira poslovne događaje vezane za rad bifea u skladu sa propisima. Nisu evidentirani ni prihodi ni rashodi po ovom osnovu, zbog čega nije obezbjeđena stvarna kontrola raspolaganja sredstvima za rad bifea za internu upotrebu.

Utvrđeno je da kod pojedinih poslovnih promjena (događaja) nije kompletirana sva potrebna knjigovodstvena dokumentacija koja u skladu sa zakonskim propisima predstavlja osnov za knjigovodstveno evidentiranje.

Služba nije vodila računovodstvene zabilješke uz finansijske izveštaje za sve značajne poslovne transakcije, a što je bila i obavezna.

Računovodstvo ne iskazuje obaveze analitički u svojim evidencijama, što je u suprotno računovodstvenim načelima i standardima. To znači da u knjigovodstvenim evidencijama se ne može vidjeti ko su glavni dobavljači za robe i usluge.

Preporuka:

- **Definisati računovodstvene politike za sve značajne poslovne aktivnosti Službe, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH, u cilju istinite i fer prezentacije finansijskih izvještaja.**
- **Urediti internim procedurama način kretanja i kompletiranja knjigovodstvene dokumentacije, koja je osnov za unošenje u knjigovodstvene evidencije.**
- **Obezbijediti iskazivanje obaveza u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH i računovodstvenim načelima i standardima.**

6. IT SISTEM

Najvažniji poslovni procesi u Službi zapošljavanja kantona Sarajevo su podržani sa više softverskih rješenja, koji se izvršavaju na Windows tehnološkoj platformi u lokalnim računarskim mrežama i samostalnim računarima IT sistema Službe.

Softverska rješenja su razvijena i održavaju se od strane vanjskih firmi konsultanata.

Postojeći IT sistem nije integralan.

Baze podataka o nezaposlenim osobama u Kantonu Sarajevo su distribuirane po biroima za zapošljavanje. Promjene na podacima o nezaposlenim osobama u biroima se naknadno putem telekomunikacijskih linija repliciraju u zajedničku bazu u Službi. Replikacija je jednosmjerna, što znači da podaci iz zajedničke baze nisu dostupni biroima.

Iako baze za evidenciju nezaposlenih osoba sadrže sve relevantne podatke (razvijen je i modul za obračun u okviru aplikacije), za obračun novčanih naknada nezaposlenim osobama koristi se drugo softversko rješenje.

Uočili smo sigurnosne nedostatke kao što su: neadekvatne fizičke kontrole, pristup podacima i nedovoljna kontrola kod pristupa treće strane.

Preporuka:

- **dogradnju IT sistema za nove funkcionalnosti vršiti primjenom važećih standarda razvoja IT sistema u svrhu obezbjeđivanja adekvatne podrške poslovnim procesima.**
- **podići nivo sigurnosti IT sistema i uskladiti ga sa trenutno važećim sigurnosnim IT standardima, obezbijediti donošenje akata sigurnosnih politika i izradu vodiča.**
- **Obezbijediti aktivno učesće u aktivnostima projekta nadležnog Federalnog zavoda za zapošljavanje, u cilju izrade i implementacije jedinstvenog IT sistema za sve kantonalne Službe.**

7. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom Javne ustanove Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo utvrdili smo da menadžment Službe nije uspostavio adekvatan sistem internih kontrola za sprečavanje nepravilnosti u radu, zbog čega je utvrđena nedosljedna primjena zakonskih propisa, u dijelu planiranja, upravljanja, raspolaganja, evidentiranja finansijskih sredstava i saradnje sa nadležnim institucijama na nivou Kantona. Zbog navedenog, desili su se propusti, kod donošenja Finansijskog plana, evidentiranja i izmirivanja obaveza za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, iskazivanja viška prihoda nad rashodima, utvrđivanja stanja sredstava i izvora sredstava, provođenja popisa (inventarisanja) imovine, raspolaganja gotovinom, knjigovodstvenog evidentiranja i trošenja sredstava za provođenje aktivne politike zapošljavanja, što je imalo značajnog uticaja na istinito i fer prikazivanje finansijskih izvještaja.

Polazeći od zakonom utvrđene djelatnosti Službe, revizorski tim se nije mogao u potpunosti uvjeriti da je Služba u svim segmentima svoga djelovanja obavljala zakonom utvrđene poslove, što se prije svega odnosi na plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba i provođenje Aktivne politike zapošljavanja u cilju postizanja veće stope zaposlenosti na Kantonu Sarajevo.

Iako su imenovanjem novog Upravnog odbora, kao i Nadzornog odbora poduzete aktivnosti u rješavanju evidentnih propusta i nagomilanih problema u Službi, neophodno je uložiti značajnu pažnju kako bi se isti otklonili, a istovremeno obezbijedila zakonitost u radu Službe i efikasnost u izvršavanju zadataka zbog kojih je Služba i osnovana.

U cilju obezbjeđenja zakonitosti, uspješnosti i efikasnosti u radu, menadžment mora uspostaviti adekvatan i efikasan sistem internih kontrola, čijom bi se dosljednom primjenom na svim nivoima postigla efikasna zaštita imovine od gubitaka, sprečavanje i otkrivanje prevara i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

KOMENTAR

U ostavljenom roku JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo i Nadzorni odbor Službe su se očitovali na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja JU Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo za 2004. godinu, dopisom broj 01-01-5828/05 od 14.11.2005. godine. Navedenim dopisom su date primjedbe i pojašnjenja, koje je razmotrio revizorski tim i one koja je smatrao opravdanim inkorporirao u konačnu verziju Izvještaja. Prihvaćena je jedna primjedba data na konstataciju da nisu obezbjeđeni spiskovi sa potpisima osoba koje su primile novčanu naknadu za obavljanje privremenih i povremenih poslova po projektu Javnih radova, jer je revizorskom timu naknadno dostavljena dokumentacija koja sadrži navedene spiskove. Na osnovu predloženih zaključaka, preporuka i sugestija novoimenovanog Upravnog odbora, tim za reviziju se uvjerio da su u 2004. godini poduzimane aktivnosti u rješavanju nagomilanih problema u JU Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo, ali smo takođe konstatovali da je neophodno poduzimanje daljih aktivnosti kako bi se uočeni propusti otklonili i obezbijedila potpuna zakonitost u radu Službe.

Viši revizor
Anica Pudar, dipl.oec

Revizor
Dunja Logo, dipl.oec